goniec codzienny

Wilno
NIEDZIELA
14 listopada 1943
Nr. 714
Cena w Wilnie 5 fen.

Niemieckie grupy bojowe wylądowały na wyspie Leros

Ciężkie walki na obszarze Kijowa trwają nadal. — Ataki sowieckie na północny wschód od Kerczu zawiodły. — Podczas ataku na konwój na Morzu Śródziemnym zatopiono lub ciężko uszkodzono ogółem 23 transportowce o łącznej pojemności 150.000 TrB.

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 13 listopada.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Na Krymie na północny wschód od Kerczu ponowne ataki bolszewików wspierane czołgami spełzły na niczym. Na przesmyku Perekopu rozproszono ogniem artylerii dwa nacierające na niemieckie stanowiska nieprzyjacielskie bataliony, zaś w zatoce na zachód od miasta skupienia bolszewickich łodzi desantowych.

Lekkie niemieckie morskie siły zbrojne również wczoraj przeszkodziły w dowozie dostaw i posiłków na nieprzyjacielski przyczółek lądowy na południe od Kerczu i zniszczyły przy tym 4 płynnym paliwem i amunicją naładowane sowieckie okręty. Nadbrzeżne baterie marynarki ostrzeliwały urządzenia przeładunkowe i okręty na półwyspie Tamań. Przy tym celnie trafiły w składy materiałów i między małe okręty transportowe, z których jeden eksplodował.

Na froncie Dniepru przede wszystkim doszło do ożywionych walk miejscowych na północ od Krzywego Rogu, pod Kremieńczugiem i na północny zachód od Czerkass.

Na obszarze walk pod Kijowem po krwawym odparciu ciężkich nieprzyjacielskich ataków na południe i na południowy zachód od miasta przeszły własne oddziały do kontrataku i zdobyły ważny odcinek terenu spowrotem. W głębi obszaru włamania trwają nadal ciężkie walki między przeważającymi siłami nieprzyjacielskimi, nacierającymi w kierunku Żytomierza i niemieckimi grupami bojowymi. Również na północny zachód od Kijowa walczono gwałtownie.

Na odcinku środkowym bolszewicy ponowili na północny zachód od Czernihowa swe silne wspierane przez samoloty bojowe ataki czołgów i przeprowadzili nowe uderzenia na front niemiecki na północ od Homla i na północny zachód od Smoleńska. W ciężkich walkach odpierających wśród niezwykle wysokich strat nieprzyjaciela przeszkodzono wszystkim próbom przełamania frontu i przy tym w dn. 11 i 12 listopada na wymienionym odcinku korpusu ponownie zniszczono 55 czołgów sowieckich.

Pod Newlem nieprzyjaciel wczoraj ponownie bezskutecznie próbował rozszerzyć swój wyłom. Kilka nieprzyjacielskich oddziałów, które wdarły się w nieprzejrzystym terenie, zostały własnym kontratakiem odrzucone spowrotem.

W południowych Włoszech nieprzyjaciel kontynuował swe obfite w straty ataki na zaporę górską między Mignano i Venafro. Doszło do ciężkich walk, w czasie których nieprzyjaciel zdobył kilka wyżyn po obu stronach niziny Mignano. Przez kontrataki wojsk niemieckich zdobyto je spowrotem szturmem i odrzucono nieprzyjaciela do jego stanowisk wyjściowych.

Podczas kontynuowanych ataków na lekkie nieprzyjacielskie morskie siły zbrojne na wschodnim morzu Śródziemnym lotnictwo celnie zbombardowało ogółem 5 jednostek, które ciężko uszkodzono. Po stworzonych przez te sukcesy i przez nieustanne ataki powietrzne na bazy na wyspie Leros przygotowaniach do akcji przeciw wyspie Leros, w rannych godzinach 12-go listopada we współdziałaniu z oddziałami bojowymi i transportowymi marynarki wojennej i lotnictwa, kilka grup bojowych, w tym również spadochroniarze wylądowali na wyspie. Walki z brytyjskimi i sympatyzującymi z Badoglio załogami wyspy są jeszcze w toku.

Według meldunku niemieckich dalekosiężnych wywiadowców podczas ataku niemieckiego lotnictwa o którym komunikowano we wczorajszym komunikacie sił zbrojnych na nieprzyjacielski konwój u wybrzeża północno - afrykańskiego otrzymało 11 dalszych frachtowców celne uderzenia bomb lub torped. Ogółem więc zatopiono lub ciężko uszkodzono tak, że nie mogły kontynuować swej podróży, 23 transportowce o łącznej pojemności 150.000 trb.

Przez ataki niepokojące kilku nieprzyjacielskich samolotów na zachodni obszar Rzeszy powstały ubiegłej nocy tylko nieznaczne szkody.

Niesłychane wysiłki Sowietów

BERLIN. Sfery wojskowe stwierdzają, że nie dostrzega się jeszcze w żadnym miejscu frontu osłabienia sowieckiej siły bojowej. Stwierdzenie to mówi o rozmiarach nadzwyczajnych wysiłków, jakie czyni jeszcze przeciwnik w szóstym miesiącu wielkiej bitwy na wschodzie by poza zdobyczami terenowymi osiągnąć jeszcze postawiony sobie cel operatywny w stosunku do odpierającego frontu niemieckiego. Lecz trwającemu, czasami jeszcze potęgującemu się i w co raz to nowym miejscu rozpoczynającemu się naciskowi ofensywy sowieckiej może dowództwo niemieckie przeciwstawiać rosnącą również siłę odporu. Te ogólne obserwacje i twierdzenia odnoszą się również do obecnej bitwy w rejonie Kijowa.

Wprawdzie Sowiety kontynuowały tutaj znacznie przeważającymi siłami swoje ataki na zachód od miasta, lecz natrafiają one na wzmożony opór niemiecki. Niemieckie rezerwy z rejonu Żytomierza rzucone zostały do boju i toczą ciężkie walki z sowieckimi oddziałami przednimi. W południowo zachodnim kierunku uderzenia ofensywy sowieckiej, gdzie obrona niemiecka już w dniach poprzednich pomyślne toczyła walki, pozostawały oddziały niemieckie nadal w aktywnej formie przeciwnatarcia i potrafiły rozbić ataki sowieckie z ciężkimi dla przeciwnika stratami. Na ogół na odcinku bojowym Kijowa nie zaszły istotne zmiany.

Nową akcję ofensywną rozpoczęły Sowiety między Czernichowem a Homlem, gdzie rzuciły one na wąskim froncie zmasowane siły piechoty, czołgów, artylerii i samolotów bojowych, dążąc do przełamania frontu. Ten pierwszy gwałtownie przeprowadzony atak na wspomniany odcinek niemieckiego frontu spełzł jednak na niczym. Nie zdając sobie całkowicie sprawy z położenia rzucił przeciwnik do boju oddziały kawalerii, które zniszczone zostały ogniem niemieckiej obrony. Również straty sowieckie w czołgach są na tym odcinku nadzwyczaj ciężkie. Atak w rejonie Czernichowa łączy się niewątpliwie z sowiecką ofensywą w rejonie Kijowa, a mianowicie w ten sposób, że dowództwo sowieckie starało się stracone pod Krzywym Rogiem kleszcze południowe zastąpić ramieniem kleszczowym na północ od Kijowa.

Jeszcze jeden dowód

GENEWA. Po wydaniu przez Londyn i kwaterę główną Eisenhowera długiej serii zaprzeczeń w sprawie ataku bombowego na miasto watykańskie, które to zaprzeczenia tym się odznaczały, że jedno anulowało drugie, obecnie wystąpił też Waszyngton ze swym dementi. Zastępca sekretarza państwa Stettinius zaprzeczył kategorycznie, jakoby jakiś samolot aliancki zrzucił bomby na miasto watykańskie. Ciekawe jest jednak jego oświadczenie, że Eisenhower powiedział, iż krytycznej nocy działały dwa samoloty typu Mosquito i siedem lekkich bombowców typu Boston w „okolicach Rzymu" i że miały one oczywiście wyznaczone dokładnie obiekty.

Przypominamy sobie, że gangsterzy powietrzni, którzy zaatakowali katedrę kolońską również mieli „dokładną instrukcję co do obiektów", a mianowicie tę, by trafić w katedrę. Nie inaczej było zatem z zamachem na Watykan. Pozatem Stettinius wzbogaca sieć kłamstw o jedno oczko. Jak wiadomo według Reutera najpierw nie było wogóle żadnych samolotów w powietrzu, potem były to bombowce niemieckie, następnie samoloty „nieznanego pochodzenia", później bronił się Eisenhower ciemnością nocy, twierdząc, że w takim czasie wogóle nie można stwierdzić miejsca zrzuconych bomb, a teraz zjawia się Stettinius i potwierdza, że przecież uwijało się w pobliżu Rzymu ogółem dziewięć angloamerykańkich samolotów.

Już przyznają się częściowo
do bombardowania miasta watykańskiego

GENEWA. DNB. Po sprzecznym z sobą dementi Londynu o ataku bombowym na miasto Watykan, obecnie również i zastępca sekretarza stanu USA. Stettinius zaprzecza temu faktowi, jednocześnie jednak podaje, jakoby Eisenhower powiadomił, że tej nocy operowały dwa samoloty typu Mosquito i 7 lekkich bombowców bostońskich w okolicy Rzymu. Oczywiście posiadały one ścisłe wskazówki co do swych zadań.

Niebezpieczeństwo runięcia
kopuły kościoła św. Piotra

CHIASSO. Odnośnie dalszych skutków ataku terrorystycznego na miasto Watykańskie faszystowsko-republikańska prasa niedzielna donosi, że kopuła kościoła św. Piotra znajduje się w niebezpieczeństwie. Wyrażana od pewnego czasu przez fachowców obawa, że w wypadku bombardowania w pobliżu Watykanu grozi kopule katedry św. Piotra poważne niebezpieczeństwo, potwierdza się obecnie. Po zbrodniczym bombardowaniu wzdłuż całej północnej strony kopuły powstała rysa, która zagraża całemu bydynkowi, tak że powzięte zostały natychmiast środki ochronne.

Komuniści żądają
krwawych metod czystki
Dzikie sceny na zgromadzeniu doradczym w Algierze

ALGECIRAS. DNB. Przed kilku dniami odbyło się w Algierze zgromadzenie doradcze, które spełniało rolę „parlamentu". Do tego „parlamentu" wysłanych zostało sześciu komunistycznych deputowanych. Na posiedzeniu dn. 10 listopada doszło do nieopisanych scen, przypominających najgorszy okres „Frontu ludowego" w parlamencie we Francji. Komunistyczni deputowani Donte i Mercier żądali w czasie burzliwych obrad głowy byłego ministra spraw wewnętrznych Pucheu, który od pewnego czasu znajduje się w więzieniu policyjnym we wschodnio - marokańskim mieście Meknes, następnie głowy niedawno aresztowanego generała Bergeret'a, bliskiego przyjaciela i współpracownika Giraud'a, oraz głowy byłego ambasadora Peyrouten'a, który w czerwcu pod naciskiem de Gaulle'a musiał ustąpić ze swego stanowiska generalnego gubernatora Algieru. Doszło wówczas do dramatycznych zajść, kiedy obaj komunistyczni deputowani żądali krwawych metod czystki i wyrażali bardzo ostrą krytykę dotychczasowej działalności komisji.

Na stanowisko prezydenta zgromadzenia mianowany został socjalista Felix Gouin, zaś wiceprezydentami komunista Mercier i żyd Bosman.

Sytuacja strategiczna Niemiec
w oświetleniu generała szwedzkiego

SZTOKHOLM. DNB. Szwedzki generał—major Goersta Toerngren przeprowadza w gazecie „Svenska Morgenbladet" porównanie między położeniem Niemiec w listopadzie 1918 r. i w listopadzie 1943 r. Generał — major Toerngren pisze, że objektywny przegląd sytuacji na europejskich teatrach wojny nie robi w żadnym wypadku wrażenia, jakoby sytuację Niemiec można było porównywać z sytuacją z przed 25 lat. Wybrzeże Atlantyku od Przylądka Północnego aż po Pireneje a również śródziemnomorskie wybrzeże Francji znajduje się definitywnie w ręku niemieckim. Można zaryzykować twierdzenie, że większych rozmiarów akcja desantowa na tych wybrzeżach w obecnej sytuacji nie może liczyć na powodzenie. Niespodziewanie zacięty opór niemiecki we Włoszech nie zdradza wcale tendencji poniechania walki jako nie posiadającej żadnych widoków. Niema też w tej chwili żadnej uzasadnionej podstawy do wniosku, że nowa niemiecka linia obronna w Rosji Sowieckiej nie będzie mogła być utrzymana. Nie można zatem przeprowadzać porównania z położeniem na niemieckim froncie zachodnim w roku 1918. Wewnętrzny front niemiecki spoczywa teraz po 25 latach daleko mocniej w ręku kierownictwa państwowego i wyraźnie wytrzymuje twarde ciężary wojny a zwłaszcza także straszliwe ataki lotnicze lepiej, niż o tym piszą rozmaite prywatne artykuły.

Szigemitsu o konferencji wielkoazjatyckiej

TOKIO. (DNB). Minister spraw zagranicznych Japonii, Szigemitsu, mówił we środę wobec przedstawicieli prasy o swych wrażeniach, wyniesionych z konferencji wielkoazjatyckiej. Powiedział on, że wojna obecna jest walką na życie lub śmierć i że wszystkie narody Azji Wschodniej muszą dla swej samoobrony w niej brać udział.

Wybitni przedstawiciele narodów, reprezentowanych na tej konferencji, zrozumieli szczerość wielkoazjatyckiej polityki Japonii i że ma ona swe źródło w sercu narodu japońskiego. Najtrafniej scharakteryzuje tę wojnę krótkie zdanie: Wojna ta — jest to wojna o wolność Azji, o niezależność jej narodów. O ileby przegrano tę wojnę, to by łącznie z tym zginęło wszystko, nie mówiąc już o niezależności.

Knox o niczym nie wie
Przed obywatelami amerykańskimi przemilcza się klęskę pod Bougainville

LIZBONA. W Waszyngtonie nie wiedzą nic o nowej katastrofie floty amerykańskiej koło Bougainville. Ani słowem nie wspomniano o tym, że flota na Pacyfiku poniosła bardzo ciężkie straty w cennych jednostkach, straty, które można porównać jedynie z klęską pod Pearl Harbour. Co więcej, minister marynarki amerykańskiej, Knox, oświadczył z właściwą mu czelnością na konferencji prasowej, że komunikaty japońskie są „absolutnie nieprawdziwe", ba nawet, zdaniem Knoxa sytuacja Japończyków jest wprost krytyczna. Obecną sytuację bojową na południowym i południowo - zachodnim Pacyfiku scharakteryzował on w następującym zdaniu: „Japończycy znajdują się dzisiaj na tym teatrze wojny w najbardziej krytycznym położeniu od początku obecnej wojny".

Tylko Knox może wypowiedzieć tego rodzaju zuchwałe kłamstwo bez zająknienia. Lecz po klęsce pod Pearl Harbour sprawa przedstawiała się jak wiadomo akuratnie tak samo: Knox zaprzeczał i musiał minąć dobry rok, zanim dopiero Roosevelt przyznał się do poniesionej przez Stany Zjednoczone klęski. W ten sam sposób zachowuje się również i dzisiaj Biały Dom. Amerykanie poczekają jeszcze sporo czasu zanim dowiedzą się prawdy o Bougainville, a i wtedy jeszcze prawdopodobnie drobnymi dawkami.

„Trzecia bitwa powietrzna
koło Bougainville"

TOKIO. 13.11. DNB. W „trzeciej bitwie powietrznej pod Bougainville" w dniu 11 listopada zatopiły samoloty japońskie jeden nieprzyjacielski krążownik lub wielki kontrtorpedowiec. Ponadto częściowo ciężko uszkodzono: jeden nieprzyjacielski pancernik, dwa wielkie lotniskowce, jeden wielki i trzy małe krążowniki lub kontrtorpedowce i jeden kontrtorpedowiec. Zestrzelono dwa nieprzyjacielskie samoloty. Japończycy stracili 30 maszyn.

TOKIO. 13.11. DNB. Amerykanie zaatakowali 11 listopada japońską bazę Rabaul. Jak donosi cesarska kwatera główna, obrona japońska odniosła tutaj poważny sukces. Lotnictwo marynarki japońskiej oraz jednostki morskie strąciły spośród 200 atakujących 71 maszyn. W walkach tych lotnictwo japońskie straciło dziesięć samolotów, marynarka zaś donosi o zatonięciu jednego kontrtorpedowca i lekkim uszkodzeniu jednego krążownika.

W komitecie algierskim są wyłącznie żydzi
Ludność muzułmańska prawie nie posiada przedstawicieli

PARYŻ. DNB. W jak wielkim stopniu daje się zauważyć wpływ żydów w nowym „Zgromadzeniu Doradczym" tych odszczepieńców, w ich tak zwanym parlamencie dowodzi wiadomość z Tangeru, stwierdzająca, że sekretarzem generalnym jest żyd Kac. W liczbie sekretarzy prezydium znajduje się żyd Pierre Bloch, a w gronie deputowanych dwaj znani żydzi Jacobi i Mosman, nie wspominając o komisarzach żydach Mendes-France jako kierownik finansów i Rene Mayera, przedstawiciela Rotszylda, działającego w roli komisarza do spraw komunikacji i marynarki handlowej. W przeciwieństwie do tego, jak stwierdza depesza, ludność muzułmańska prawie zupełnie nie posiada swych reprezentantów w tym dysydenckim komitecie

Przebieg bitwy z konwojem statków

BERLIN. DNB. — DNB otrzymało następujące, pełne emocji sprawozdanie pewnego korespondenta wojennego o przebiegu bitwy z konwojem statków na Morzu Śródziemnym.

Mgły listopadowe przesuwają się ponad wybrzeżem afrykańskim. O czerwonawe jego piaski uderzają zielone fale morskie, wzburzone wiatrem północnym. Od strony półn.-wsch. już od szeregu godzin huczą potężne motory samolotów bojowych, drgają wskazówki ich kompasów, wskazują kierunek lotu, a oczy załogi są wlepione przed siebie w mgłę. Ugrupowane na różnej wysokości i pewnej szerokości przeciągają groźne ich eskadry w późnych godzinach popołudniowych. Na czele ich dowódca, kapitan von .B Mgla podnosi się i nalot staje się coraz trudniejszy. Samoloty znajdują się akurat u wybrzeży afrykańskich Spotyka je w drodze lekki deszcz. Nisko opuszczają się chmury i coraz lepszą staje się widoczność. Prawdopodobnie maszyny już się znajdują nad celem ataku. Tam, gdzieś przed nimi posuwa się przeciwnik, płyną ciężko naładowane statki, przewożące wojsko. Bez strzału, bez świateł przeciwnik chciałby ukryć się w osłonie mgły. Kilka słów do obsługi pokładowej i zanurzamy się w szarą chmurę. Rozstępuje się przerwa w chmurze, a zasło na deszczu pozostaje za nami. A oto tam raptem otwiera się widok i jak jasna plama odbija się ostatni błysk ziemny na wodzie. Ktoś woła: „Te cienie przed nami to statki". Tam oto przesuwają się one—widać kominy, ślad piany od śrub okrętowych, ciemne pióropusze dymu i ochronne ubarwienie boków statków. Jesteśmy tuż przy karawanie. Rozciągnięta na znacznej długości, dąży ona w podwójnym szyku kilowym w kierunku wschodnim. Jest ona przepełniona, przeładowana i wiezie tysiące ludzi. W zmierzchu czerwono zabłyskał i zadrgał ogień strzałów. Aż o kabiny samolotów uderza fala detonacji granatów przeciwlotniczych. W słuchawkach rozlega się rozkaz dowódcy: „Przygotować się do ataku". Samoloty zachowują się spokojnie, ostro zakręcają, zmieniają kierunek i w ciągu sekundy są w gotowości do strzału. Maszyny bojowe rozpoczynają atak. Obserwatorzy w kabinach przylgnęli do przyrządów celowniczych. Dłonie radiotelegrafistów i strzelców broni pokładowej obejmują broń. Wielki palec odsuwa bezpiecznik. Już bomby torpedy są odbezpieczone. Następnie rozpoczyna się atak. Motory aż jęczą skutkiem wysokiego ich naprężenia. Liczniki, wskazujące liczbę obrotów przeskakują już czerwone znaczki. Zdaje się, że statki w tym szalonym ataku rzucają się do ucieczki. Obydwaj ludzie załogi w kabinie widzą tylko coraz to bardziej rosnące cienie, jakgdyby rozszerzające się zarysy mostków kapitańskich wyraźnie widocznych. Raptem otacza je czerwony blask,—raz i dwa zawyło w kadłubie i powierzchniach podkładowych statku. Trafiony. „Tylko dobrze celować. Wstrzelanie się już się nie zmieni", mówią starsi do młodszych. Oni ich słuchają. I tak nalatują oni, rzucają pociski, widzą jak bomby spadają, a wydłużone torpedy biją o wodę. Wybuchają pożary. Pokłady statków pochylają się na uszkodzoną stronę. Jeden kontrtorpedowiec, trafiony w pełnym biegu, pali się jasnym płomieniem. Trafiono też w statek 20.000 t. i 15.000 tonowy.

Skoro nie wystarczył pierwszy cios, nalatują samoloty po raz drugi i trzeci i nie ustępują. Zmierzch jest przepełniony hukiem motorów, grzechotem granatów i głębokim hukiem bomb w wielkich, ciemnych kadłubach statków. Tuż u wybrzeża Afryki w oddaleniu setek km. od swej bazy macierzystej prowadzą bombowce niemieckie przez 20 minut nieprzerwany ostry atak. Jadące w karawanie statki są po części najbardziej wartościowymi okrętami transoceanicznymi.

Ekspansja

amerykańskiego kapitału naftowego na Środkowym Wschodzie

Brytyjski kapitał wypierany z Iraku i południowej Persji. Wyczerpanie amerykańskich pól naftowych wskutek polityki rabunkowej

SZTOKHOLM. DNB. Jednocześnie z komunikatem, donoszącym o uruchomieniu przez amerykańską firmą naftową Oil Reserve Company szeregu szybów naftowych na pograniczu Iraku i Iranu, które to firmy mają obsługiwać wyłącznie zapotrzebowanie Ameryki, dochodzi z Waszyngtonu komunikat, który donosi, że w Waszyngtonie powstaje arabskie poselstwo. Wielki amerykański przemysł naftowy, jak donoszą komunikaty, rozbudowuje systematycznie swe pozycje na środkowym Wschodzie. Kładzie on rękę na duże, jeszcze nie uruchomione rezerwy naftowe w państwie Ibn-Sauda i zaczyna wypierać brytyjski kapitał z Iraku i południowej Persji. Jednocześnie wielcy przedsiębiorcy naftowi przeprowadzają w prasie USA kampanię, ażeby pozyskać amerykańskie społeczeństwo dla swych imperialistycznych planów naftowych.

Wiele poważnych dzienników i pism opublikowało nagle w ostatnich tygodniach zgodne artykuły, które w sposób sensacyjny zajmują się sprawą nieuniknionego wyczerpania się amerykańskich pól naftowych i ponurych przepowiedni. Oświadcza się, że w roku 1942 wydobyto na ziemi amerykańskiej o milion beczek nafty mniej, niż tego wymagały zapotrzebowania. Ilość dających się jeszcze eksploatować pól naftowych wobec tej okoliczności, że w Stanach Zjednoczonych wierci się naftę już od roku 1859, jest bardzo ograniczona. Ameryka zużyje swą naftę prędzej, niż nadąży z wynajdowaniem nowych źródeł, i jeżeli kontynuowana będzie w dalszym ciągu ta polityka rabunkowa, to za 12 lat amerykańskie pola naftowe wyczerpią się zupełnie.

Z tych wywodów wynika, jakie argumenty kryły się w ostrych oskarżeniach pięciu senatorów, którzy niedawno zwiedzali rozmaite teatry wojenne i żądali, ażeby dostawy nafty USA i Anglii w ramach ustawy o pożyczkach i dzierżaw, przedewszystkiem jeśli chodzi o Morze Śródziemne, były bardziej ograniczone.

18 milionów w obozach robót przymusowych

Angielskie czasopismo o stosunkach w Związku Sowieckim

SZTOKHOLM. Donald Nelson, kierownik amerykańskiego ministerstwa produkcji wojennej, przemawiał w Nowym Yorku na temat swojej podróży do Związku Sowieckiego. Nelson oświadczył, że odnosi on wrażenie, iż w Związku Sowieckim panuje swoboda myśli. Zdaje się, że rzeczywistość sowiecka nie wpłynęła w żaden sposób na „wrażenia" Nelsona, inaczej bowiem nie wypowiadałby on podobnych nonsensów. W innym świetle przedstawia sprawy sowieckie naczelny redaktor angielskiego czasopisma „Nineteenth Century and after", zastanawiając się w pewnym artykule nad moskiewską polityką zagraniczną. Czytamy tam:

Potęga państwa sowieckiego opiera się na trzech głównych fundamentach, NKWD (dawniej GPU) sile militarnej i na obozach robót przymusowych. Obozy te są jedynymi na świecie. Przebywają w nich mężczyźni i kobiety, którzy z powodu jakichkolwiek rzeczywistych lub nierzeczywistych wykroczeń politycznych skazani zostali na pracę przymusową w tych obozach. Wyrok brzmi zwykle na osiem lat; lecz ponieważ można go automatycznie odnawiać, ofiara ma niedużą lub w ogóle nie ma wcale nadziei na odzyskanie wolności, nawet gdyby przeżyła lata robót przymusowych. Warunki, w jakich zmuszeni są żyć więźniowie są tego rodzaju, że wcale nie ma widoków na ich przetrzymanie. Robiono różne ustalenia cyfry wspomnianych więźniów. Cyfra ta waha się między 10 a 18 milionami.

Liczba obozów pracy idzie w tysiące. Znajdują się one na olbrzymich niedostępnych obszarach, skąd wszelka ucieczka jest wykluczona. Rząd sowiecki ma zatem w tych obozach olbrzymi rezerwuar lotnych sił roboczych, których używa do wielu robót, jak do budowy kanałów, dróg, lotnisk i t. p.

Najmniejsze polityczne wykroczenie, lub choćby nawet najmniejsze podejrzenie wystarcza do tego, by człowieka aż do końca jego życia przenieść do owych obozów. Jest to bezprzykładne narzędzie zastraszania. Nie ma prawie ani jednej rodziny w Związku Sowieckim, któraby nie miała ojca, krewnego lub przyjaciela w tego rodzaju obozie pracy. Każdy niemal dorosły wie, że i na niego w każdej chwili może przyjść kolej. W jego fabryce n. p. wynikną niepokoje lub okażą się niedokładności w produkcji; chociaż osobiście nie spotka go nawet żaden zarzut, to może się on jednak stać ofiarą administracyjnego systemu karnego, który działa zarówno kolektywnie jak i indywidualnie. Postawę narodu sowieckiego wobec tego systemu charakteryzuje fakt, że n. p. żonę ofiary od momentu deportacji współpracownicy traktują ze specjalnymi względami, jako należącą od tej chwili do ich grona i całkowicie niepodejrzewaną o to że jest urzędowym szpiegiem. Pod panowaniem sowieckiego despotyzmu istnieje zatem duch wspólnej przynależności, dla którego nie można znaleźć porównania w żadnym innym kraju.

Nie tylko mieszkańców państw bałtyckich, Polski i Besarabii wywieziono w liczbie miliona w głąb Związku Sowieckiego, lecz także deportowano miliony Rosjan z jednej części Związku do drugiej. Łączyły się tu względy gospodarcze i polityczne. Kiedy po podpisaniu sowiecko-polskiego układu w r. 1941 wypuszczono obywateli polskich z więzień, obozów pracy i innych miejsc wygnania, nie znalazł się między nimi ani jeden Polak i ani jeden Ukrainiec. „Nineteenth Century" przemilcza fakt że tylko żydzi korzystali z tego przywileju. W Związku Sowieckim panuje głęboko sięgający niepokój: rozruchy wielu milionów przebywających na wygnaniu wieśniaków, którzy pragną powrócić do domu. Panuje też skrajna nędza gospodarcza. W poszczególnych okręgach panuje też głód, lecz armia musi mieć za wszelką cenę pożywienie.

Czytając ten, zasługujący na uwagę, artykuł angielskiego czasopisma trzeba pamiętać, że opisuje on stosunki w kraju sprzymierzeńca, że dominuje zatem, o ile to możliwe, chęć upiększonego przedstawienia rzeczy i że rzeczywistość sowiecka w całym swoim okrucieństwie przewyższa znacznie jeszcze przedstawiony obraz.

Argentyna zwalcza czerwone niebezpieczeństwo

Energiczna interwencja policji

BUENOS AIRES. (DNB). Podczas gdy komuniści w innych republikach co raz jawniej wykazują swą polityczną działalność propagandową, Argentyna zwalcza bardzo energicznie czerwone niebezpieczeństwo. W Buenos Aires udało się policji wykryć tajną drukarnię, w której drukowane były oficjalne gazety partii komunistycznej: „United Nacional" (Jedność Narodowa) oraz organ Ligi Praw Człowieka. Także rozpowszechniano tu wielką ilość skrajnie lewicowych pism. Następnie władze wykryły w stolicy skrajno-lewicową agencję prasową, której centrala pracuje w Montevideo. Ujęto również dwuch kierowników organizacji czerwonej propagandy. Przypuszcza się, że działają jeszcze inni radykalni lewicowcy w ramach tajnego związku.

PARYŻ. (DNB). Komisarz Philip z komitetu algierskiego domaga się, jak donoszą z Algieru, by generałów Boissona i Bergereta jak najszybciej oddać pod sąd wojenny. Oświadczył on, że po usunięciu Girauda władze cywilne, które osiągnęły teraz przewagę nad wojskowymi, przyśpieszą „czystkę".

Zdrada Badoglio mści się

Anglo-amerykańska „komisja kontrolna" celem całkowitego splądrowania okupowanej części Włoch

GENEWA. DNB. Głównodowodzący anglo-amerykańskimi siłami wojennymi w południowych Włoszech generał Eisenhower ogłosił, jak doniosły angielskie komunikaty we środę deklarację o stworzeniu „Komisji kontrolnej" we Włoszech, która przejęła sprawę przeprowadzenia wszystkich warunków zawieszenia broni i dostosowania włoskiej gospodarki przy nieograniczonym poparciu zjednoczonych narodów w walce przeciw Niemcom. Komisja kontrolna będzie więc pilnować, ażeby wykorzystane były wszystkie gospodarcze źródła pomocnicze oraz ludzki materiał we Włoszech. Następnie zaznaczono, że nie planuje się oddania się włoskiego terytorium pod nieograniczoną kontrolę włoską. „Amgot" pójdzie wślad za anglo-amerykańską armią, ażeby tworzyć administrację.

Personel do kontrolnej komisji zostanie wybrany wśród oficerów i cywilnych fachowców. Zjednoczone narody zamienią Włochy na skuteczne narzędzie wojny przeciw Niemcom. Liczy się na rząd włoski, że osiągnie on pozytywne rezultaty" — i na zakończenie powiada się: „Przy zastosowaniu osiągniętych na konferencji trzech mocarstw w Moskwie uchwał, zostanie stworzona komisja doradcza dla Włoch razem z angloamerykańską komisją kontrolną. Komisja doradcza będzie się zajmować zagadnieniami, które wyłaniać się będą w życiu codziennym, o ile one nie będą dotyczyć spraw wojskowych. Również komisja ta opracowywać będzie wnioski, ażeby uzgodnić anglo-amerykańską politykę z uwzględnieniem interesów Włoch. W pierwszym rzędzie komisja doradcza składać się będzie z przedstawicieli Stanów Zjednoczonych, z jednoczonego królestwa, Związku Sowieckiego i z francuskiego komitetu wolnościowego. Później wejdą do tego wydziału przedstawiciele Grecji i Jugosławii.

„Oświadczenie Eisenhowera wskazuje, że zdrada obróciła się przeciw samym zdrajcom. Wydane przez Eisenhowera obwieszczenie stanowi kopniak, jaki otrzymuje parszywy pies. Kiedy Badoglio sprzedał powierzony mu przez kraj honor nieprzyjacielowi, daje się Włochom, którzy liczą na łaskę „wybawców", coraz bardziej do zrozumienia, że znaleźli się w roli narodu niewolniczego. Rzadko zdawało się żeby jakiemuś państwu tak bez osłonek i bezwzględnie powiedziano, że tak dokładnie zostanie wykorzystane. To, co Anglo-Amerykanie dotychczas wobec nich stosowali, zostanie teraz w postaci anglo-amerykańskiej komisji kontrolnej zamienione w system. Bolszewizm otrzyma zaś wolne pole, gdyż jego angielscy i amerykańscy przyjaciele odemknęli mu szeroko drzwi.

SZTOKHOLM. (DNB). Jak donosi Reuter, minister R. Law oznajmił we środę w Izbie Gmin, że rząd Badoglio został „proszony" o zwolnienie ze stanowiska „szefa sztabu generalnego" generała Roatty.

Roatta, jedna z najbardziej odrażających figur kliki Badoglio, nie zatem nie skorzystał z tego, że jeszcze przed kilku dniami oświadczył bezwstydnie, iż „pali się" do walki przeciw Niemcom. I ta próba zjednania sobie łask u Anglo-Amerykanów nie przeszkodziła do wyrzucenia go, jak tylko spełnił on swą powinność zdrady narodu włoskiego i sprzymierzeńca niemieckiego.

Bolszewicka propaganda bezbożnicza

na kartach do gry

OSLO. (DNB). Symbole chrześcijaństwa zostały przez armię czerwoną wyszydzone i podeptane, pisze norweski ochotnik na froncie wschodnim w gazecie „Morgenposten". Umieścił on jako dowód do tego odbitkę fotograficzną kart do gry, jakich używają sowieccy żołnierze. Każda karta do gry, sporządzona w sowieckich państwowych drukarniach, wykazuje szydzenie z chrześcijaństwa. Chrystus sam przedstawiony jest w formie króla karowego, Maria jako dama kierowa i t. d. Walet kierowy nosi postać modlącego się mnicha. Na karcie przedstawiającej asa pikowego, są oznaczone papieskie znaki symboliczne, zawieszone na szubienicy. Norweski żołnierz frontowy pisze w związku z tym, że chociaż w tych kartach do gry kryje się może bagatela, to chodzi tu jednak o poglądowe stworzenie agitacji bolszewickiej. Tymi kartami grają bolszewicy w przerwach swej walki o rewolucję światową, która ma zamienić chrześcijański świat w gruzy i ruiny i, jak pisze dalej Norweg, świat ten w Związku Sowieckim od pierwszego dnia nastania bolszewizmu doświadczył na sobie masowych morderstw i niszczenia wszystkiego, co się tyczy ludzkiej duszy. Odnosi się wrażenie, że wszystkie wewnętrzne wartości ludzkie zostaną wytępione, ażeby stworzyć typ człowieka-maszyny, którego maszynistą zostanie Stalin. Nie należy zapominać, że ten bolszewicki materializm pokonać chce cały świat. Pojęcia, jak ojczyzna, religia, osobowość, wspólnota, tradycja znikną i przejdą do prahistorii. Jeżeli się przyjrzeć temu systemowi, to nigdy się nie uwierzy, że Stalin i bolszewizm zmienił się przez powołanie zamaskowanego metropolity. W każdym razie żołnierze czerwonej armii grają tymi kartami, które wyszydzają wszystkie chrześcijańskie pojęcia.

Znaczne skurczenie się akcji oszczędnościowej w Anglii

SZTOKHOLM. (DNB). Rząd angielski postanowił rozpocząć nową akcję propagandową przez radio dla spotęgowania oszczędności wśród narodu angielskiego. Lord Kindersley wyraził się w pewnym przemówieniu, że rozwój akcji oszczędnościowej jest „niepokojący". Podczas gdy przed kilku jeszcze miesiącami suma oszczędności w ciągu jednego tygodnia osiągała jeszcze okrągło 18 milionów funtów, dzisiaj wynosi ona tylko około 11,5 miliona funtów tygodniowo. Jest to znaczny spadek, a znaczenia tego zjawiska nie wolno nie doceniać. Jedynie tylko wówczas, gdy oszczędność Anglii znowu się podniesie, będzie kraj mógł opłacać wojnę i przekonać równocześnie przyjaciół i nieprzyjaciół, że Anglia zachowała jeszcze siłę gospodarczą i finansową.

TOKIO. DNB. W Tokio został otwarty pierwszy wschodnio-azjatycki kongres młodzieży przy uczestnictwie posłów japońskich chińskich i mandżurskich. Prezydent japońskiej młodzieży, generał pułkownik Suzuki, miał przemówienie powitalne, w którym wyraził nadzieję, że w następnym kongresie w roku 1944 będzie mógł powitać uczestników ze wszystkich krajów Azji Wschodniej.

SIR HENRY ZDRADZA TAJEMNICĘ

Rewelacja na temat współpracy Moskwa — Londyn

BERLIN. 12. 11. Sir Henry, Maytland Wilson, naczelny dowódca brytyjski na Środkowym Wschodzie wygłosił przemówienie podczas przyjęcia nowozelandzkich jeńców wojennych, którzy zostali wymienieni za żołnierzy niemieckich i powracali do ojczyzny. Generał wspomniał o kampanii greckiej, podczas której dowodził on wojskami brytyjskimi i starał się wyjaśnić swoim byłym żołnierzom, że ówczesne ich walki na Bałkanach, chociaż zakończyły się jedna z największych porażek Anglii w obecnej wojnie, to jednak miały duże znaczenie. Przy tym przedstawił Wilson wzajemne związki zachodzące między kampanią bałkańską a kampanią wschodnią, związki, które nie są dla Niemiec niespodzianką, stanowią jednak dowód, że kontakty między Kremlem a Londynem nigdy nie były zerwane, nawet i w tym czasie, kiedy Sowiety udawały neutralność wobec Niemiec. Sir Henry oświadczył mianowicie, że gdyby wojska brytyjskie nie wtargnęły do Grecji, wówczas kampania wschodnia przeciwko bolszewikom mogłaby się rozpocząć znacznie wcześniej, a to mogło wtedy spowodować katastrofę Związku Sowieckiego.

W ten sposób przyznano się do tego, że całą kampanię bałkańską spowodował Londyn w porozumieniu z Moskwą przy udzieleniu pomocy przez Roosevelta, by dać Sowietom czas do ich przygotowań ofenzywnych na Europę na ich granicach zachodnich. Pucz Simowicza w Bedgradzie, który uniemożliwił przystąpienie Jugosławii do paktu trzech a przez to też jej stanowisko neutralne, był dziełem Anglii, przy czym znaczną rolę odegrała tutaj prowokacja bolszewików a poseł Roosevelta, pułkownik Donvan maczał też ręce w tej brudnej grze. Ze strony niemieckiej ujawniano kilkakrotnie wspomniane intrygi. Teraz słyszymy po raz pierwszy ich potwierdzenie bezpośrednio z ust człowieka z obozu nieprzyjacielskiego, człowieka, który jako jeden z głównych aktorów owego dramatu jest bardzo dobrze poinformowany.

Generał Wilson, oświadczył, że zima była tym czynnikiem, który wówczas uratował Moskwę. Kampania bałkańska spowodowała opóźnienie niemieckich działań bojowych na wschodzie o sześć tygodni. Przez to zaś znowu umożliwiona została „interwencja zimy" na korzyść Sowietów. Dlatego to kampania bałkańska nie małe miała znaczenie.

Te słowa brytyjskiego generała trzeba będzie przypomnieć jeszcze w przyszłości, świadczą one bowiem z całą wyrazistością, że plutokratyczno-bolszewickie przymierze niebyło skutkiem niemieckiej kampanii wschodniej, zmierzającym do uwolnienia Europy od nacisku bolszewickich armij ofenzywnych, lecz że kampania wschodnia była konieczną akcją wojenną, zainicjowaną przez politykę niemiecką celem pokrzyżowania od dawna już istniejącej współpracy demokratyczno-sowieckiej i celem uderzenia w decydujący czynnik owego przymierza, mianowicie w ofenzywny potencjał Związku Sowieckiego. Jest rzeczą jasną, że Anglosasi, znając własną niemoc, by wywrzeć decydujący wpływ na rozwój wojny, nie zaprzestawali od jesieni 1939 r. swoich wysiłków dla pozyskania bolszewików dla swoich celów. Również jasną jest rzeczą, że już wówczas jak najdokładniej byli poinformowani co do ceny, jakiej zato żądał Stalin. Dlatego też cała ich krzątanina w czasie zimowej kampanii fińskiej 1939/40 była wprost zakłamaniem, tak samo jak ich żale nad państwami bałtyckimi i Polską były jedynie łzami krokodylowymi, na których wszak demokracje od dawna najlepiej się znają. Demokratyczno-bolszewicka zdrada wobec Europy datuje się nie tak, jak sądzą niektóre przerażone kraje neutralne, od konferencji moskiewskiej, ani też nie od wizyty Churchilla u Stalina, zdradę tę zainicjowała i z najdrobniejszymi szczegółami przygotowała już przed wielu laty pewna klika, której przewodzili Eden i sowiecki ambasador Maiski. To, co dzisiaj wychodzi na światło dzienne, omówione już było na długo przed wybuchem wojny za zamkniętymi drzwiami przy Downingstreet. Sromotne postępowanie Anglii względem Europy jest tym większe, że nie powodowana własnymi koniecznościami w obecnej wojnie wyciągnęła rękę ku Moskwie dla zawarcia występnego przymierza, lecz że ten czyn haniebny przygotowywany był już w epoce, kiedy narody europejskie sądziły jeszcze, że mogą się cieszyć niezamąconym pokojem.

Autostrada Tokio — Szonan

Gigantyczny projekt w Wielkiej Azji

Inżynierowie japońscy pracują w tej chwili nad planem budowy drogi transkontynentalnej, która ma połączyć Tokio z Szonanem, dawniejszym Singapurem. Ma być zbudowana autostrada długości 12.000 kilometrów, tak że można będzie odbyć bezpośrednią podróż autem ze stolicy Japonii do Szonanu, południowego krańca azjatyckiego kontynentu. Najpierw znacznie rozszerzona zostanie istniejąca już szosa Tokio — Shimoniseki i przeprowadzona pod powierzchnią morza przez cieśniny koreańskie do południowo-koreańskiego miasta portowego Fusan.

W ten sposób rozwiązane zostanie zagadnienie przerzucenia pomostu przez cieśninę morską dzielącą Japonię od półwyspu Korea. Skonstruowano już także plan budowy wielkiego tunelu podwodnego. Między wyspami bowiem Japońskimi a Koreą istnieje szereg mniejszych wysp, między innymi mała wydłużona wyspa Czuczima, dzieląca cieśninę na tak zwaną „Drogę „Czuczima" i „Drogę Koreańską". W cieśninach rozrzuconych jest wiele innych wysp, tak że przy wykorzystaniu tych naturalnych pomostów możliwe jest zbudowanie na tej długiej przestrzeni tunelu i stworzenie bezpośredniej komunikacji samochodowej między archipelagiem japońskim a kontynentem. Ze wspomnianego już miasta Fusan skręca autostrada na północ, dochodzi do Keijo, siedziby rządu koreańskiego, następnie prowadzi do Antungu nad rzeką Yalo, zawraca na północ i dociera w końcu do cieśniny Jehol i Pekinu, skąd droga przedłużona będzie do Tientsinu w prowincji Shantung.

Przechodzi ona również przez Szanghaj. Autostrada prowadzi dalej do południowo-wschodnich Chin przez Hangchow - Nanchang do wielkiego miasta portowego Kantonu. Dalej wybrzeżem biegnie droga przez Hanoi w północnych Indochinach Francuskich do Saigonu, najważniejszego miasta we Francuskich Indochinach. Stolica Syjamu będzie ostatnim wielkim miastem przed ujściem autostrady na półwysep malajski i zakończeniem jej w Szonanie.

Koszta budowy tej szerokości na 25 m. drogi mają, jak głoszą japońskie dokumenty, wynosić 25 miliardów jenów. Za to jednak daleką przestrzeń Tokio — Szonan można będzie przebyć w ciągu ośmiu dni, jest to z pewnością cel bardzo opłacający się i leży on w ramach japońskiej polityki w Azji Wschodniej.

Urzeczywistnienie tego dalekosiężnego planu wymagać będzie z pewnością wielu lat. Lecz odpowiedzialne czynniki japońskie uświadamiają sobie, że przez to najurodzajniejsze i gospodarczo najważniejsze okręgi Azji Południowo-wschodniej otrzymają dobre połączenie z japońskim krajem macierzystym. („W. Z.")

„Akcja włoska w ślepej uliczce"

Obawy angielskie przed niemiłymi niespodziankami

SZTOKHOLM. DNB. Jak głoszą sprawozdania korespondentów krajów neutralnych, Anglicy nie mogą pozbyć się pewnego niemiłego uczucia przy rozważaniu działań militarnych we Włoszech. W coraz większym stopniu szerzy się obawa przed zaskoczeniem przez niemiłe niespodzianki. Wśród ludności gruntuje się co raz bardziej przekonanie, że mimo uspakajających komunikatów wojennych akcja włoska weszła w uliczkę bez wyjścia. Prasa londyńska zachowuje wprawdzie bardzo dużą wstrzemięźliwość, wyjątek stanowi jedynie „Daily Worker", dając otwarcie wyraz zaniepokojeniu wśród mas. Według artykułu wspomnianej gazety naród angielski coraz mniej rozumie fakt, że silne brytyjskie i amerykańskie armie od miesięcy powstrzymywane są przez małą garstkę niemieckich żołnierzy. Każdy wskutek tego zadaje sobie pytanie, coby się to dopiero stało, gdyby wojska angielsko-amerykańskie spotkały się z silnymi oddziałami niemieckimi. Z drugiej strony zwraca się uwagę na to, że zagadnienie zaopatrzenia dla aliantów jest w południowych Włoszech znacznie trudniejsze, aniżeli dla Niemców. W pewnym sprawozdaniu skarży się brytyjskie ministerstwa informacji przede wszystkim na wielkie spustoszenia, dokonywane przez wojska niemieckie, zwłasz za na wysadzenie w powietrze wielu mostów w górzystym terenie. Owo wysadzenie w powietrze mostów stanowi nadzwyczaj wielkie obciążenie dla alianckich połączeń komunikacyjnych, gdyż liniami tymi trzeba sprowadzać ogromne ilości materiałów budowlanych na nowe mosty. Wskutek tego sytuacja transportowa jest bardzo naprężona. Gdyby się rozwinęły większe walki, to owo naprężenie wzrosłoby w sposób nieproporcjonalnie duży.

Tu mówi Związek Zawodowy

Zawiadamiamy, że w niedzielę, 14 listopada o godz. 14 odbędzie się w Wielkiej Sali Koncertowej „popołudniówka rozmaitości." Udział biorą: Śpiewaczka operowa Kudobaite, solistka Piasecka, aktorzy Skema, Cepaitis i Jukna, Kum Sylwester, para tancerzy i śpiewaków Chiguita i Tino, męski kwartet śpiewaczy pod kierownictwem Kalinowskiego, orkiestra oddziału „Odpoczynek i radość życia" wileńskiego Związku Zawodowego. Przy fortepianie Szeligowski. Zapowiada Cepaitis.

We wtorek 16 listopada o godz. 17.30 w Teatrze miejskim komedia „Cztery przyjaciółki."

Bilety są do odebrania: w piątek i w sobotę od 8 do 12, ul. Gedimina 27. III piętro, pokój 320, tel. 18-76.

Przegląd filmowy

W dniu dzisiejszym kino „Wehrmachtkino II" wyświetla po raz ostatni piękny i cieszący się wielkim powodzeniem film z Zarah Leander p. t. „Ongiś". Od jutra premiera „Błękitna maska." Kino „Casino" będzie wyświetlać aż do końca bieżącego tygodnia drugą część filmu „Tygrys z Eszpanuru" zatytułowaną „Indyjski grobowiec". Nadchodzący tydzień jest w kinach wileńskich pod znakiem błękitu, bowiem kino „Adria", które dziś wyświetla po raz ostatni komedię „Przygoda w hotelu", od jutra gra nowy film „Ku błękitnemu życiu". Kino „Muza" daje dziś ostatni dzień wojenny film „D III / 88", od poniedziałku również premiera „Dziewczę z Fanö" Wreszcie kino „Auszra" wyświetla dziś jeszcze ładny film „Serdeczna radość — serdeczny ból". Od dnia jutrzejszego kino to zacznie grać już oglądaną w Wilnie doskonałą komedię filmową z Heinzen Rühmannen „Pechowy pilot Quax" Jak z tego krótkiego przeglądu widać, nadchodzący tydzień we wszystkich kinach wileńskich (za wyjątkiem „Casina") przynosi nowe filmy. (f)

SZACHY

Obecnie, jak podawaliśmy, odbywają się mistrzostwa szachowe Wil. Dyr. Kolejowej na rok 1944 Nagrody zostały ufundowane przez p. dyr. Grinkiawicziusa.

W turnieju bierze udział 17-tu uczestników. Dotychczas prowadzą: Łauruszis i Bałtrunas, którzy w sześciu spotkaniach zdobyli po 5,5 punkta. Na trzecim miejscu znajduje się Jabłoński — 5 spotkań, 5 punktów. Następnie Kalicki 4 pkt., Piełanis 3 pkt.. Łaspas (junior) 3 pkt., Jurawicziłus 2,5 pkt. i Jurszajtis także 2,5 pkt.

Spotkania odbywają się po pracy we środy i piątki od godz. 17.15 przy ul. Mindaugo 16 (pierwsze piętro).

Organizacja turnieju spoczywa w rękach p. Bałtrunasa. Goście mile widziani. (k)

—o—

OFIARY

Dla polskich biednych dzieci RM. 20 — „Z. S."

Krótkie wiadomości

NOWY JORK. DNB. Jak donoszą komunikaty z Neapolu, wszystko wskazuje na to, że król Victor Emanuel pewnego dnia będzie abdykował i stworzoną zostanie regencja. Prawdopodobnie hrabia Sforza na miejsce marszałka Badoglio przyjmie stanowisko prezesa ministrów.

ANKARA. DNB. Po dwumiesięcznym pobycie w USA, ambasador amerykański w Turcji, Laurence Steinhart powrócił do Ankary.

IZMIR. DNB. Książe Feisal Ali Saud oświadczył w Waszyngtonie na urządzonym na jego cześć przyjęciu, że przewiduje on silne państwo arabskie i że Arabowie zostaną Arabami, chociażby inne państwa wywierały na nich silny nacisk.

MADRYT. DNB. W Navie, na linii kolejowej Salerno — Neapol, doszło do wielkich starć z policją wojskową amerykańską na dworcu towarowym, gdy tłum, liczący wiele setek głodnych ludzi usiłował obrabować pociąg z produktami spożywczymi.

Obwieszczenie

Litewskiej Izby Gospodarczej

Zgodnie z rozporządzeniem Reichskommissar'a w sprawie samorządu gospodarki przemysłowej w Kraju Wschodnim z 29. 11. 1941 / i 28. 5. 1942 wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe w Generalnym Okręgu Litwy bez względu na ich formę prawną są członkami Izby Gospodarczej.

Pod członkostwo Izby Gospodarczej podpadają też wszystkie przedsiębiorstwa publiczne, tak zwane przedsiębiorstwa rządowe. Pod przedsiębiorstwami publicznymi należy rozumieć przedsiębiorstwa gospodarczo - handlowe, bedące własnością niemiecką lub czynników administracji krajowej (koleje państwowe, policja, gminy, gminy kościelne itd.) nawet jeśli nie mają one charakteru gospodarczo-zarobkowego. Należą tutaj przedsiębiorstwa zaopatrzenia (gazownie, wodociągi, elektrownie) jak również rzemieślnicze przedsiębiorstwa pomocnicze lub poboczne, jako też placówki zorganizowane dla dobra pracowników (kantyny, warsztaty szewckie i inne warsztaty rzemieślnicze).

O ile tego rodzaju przedsiębiorstwa nie zostały dotychczas zgłoszone w Izbie Gospodarczej, należy takiego zgłoszenia dokonać teraz i to bezzwłocznie. Przedsiębiorstwa, które nie zostały zarejestrowane przez Izbę Gospodarczą i nie otrzymały z Izby Gospodarczej legitymacji członkowskiej, narażają się na niebezpieczeństwo wykluczenia. Pozatem niezarejestrowane przez Izbę Gospodarczą przedsiębiorstwa nie otrzymają w przyszłości żadnego przydziału surowców i materiałów potrzebnych dla przedsiębiorstwa.

Dla tego wzywa się jeszcze raz odpowiedzialnych kierowników wszystkich dotychczas niezarejestrowanych przedsiębiorstw, by niezwłocznie pisemnie zawiadomili Litewską Izbę Gospodarczą w Kownie, Wirtschaftskammer Litauen in Kauen, Daukanto-Str. 11, o rodzaju i rozmiarach odnośnego przedsiębiorstwa oraz o liczbie zatrudnionych pracowników.

Litewska Izba Gospodarcza.

—ooo—

Zawiadomienie

w sprawie podatku osobistego za rok 1943

Zawiadamia się, że wszystkie osoby fizyczne, które zamieszkują w mieście Wilnie od dnia 1 października 1943 r. powinny bez osobnego zawiadomienia najpóźniej do dnia 20 listopada 1943 r. opłacić w Wileńskim miejskim zarządzie (urząd finansowy, ul. Matulewicza nr. 4), na podstawie zarządzenia Generalnego Komisariatu Litwy z dnia 18. 10. 43 podatek osobowy za rok 1943 w następującej wysokości:

1) mężczyźni od 18 — 20 lat i od 50 — 60 l. RM. 10, od 20 — 50 l RM. 15 rocznie,

b) kobiety od 18 — 20 i od 40 — 50 RM. 8, od 20 — 40 RM. 12 rocznie.

Osoby, których zdolność do pracy zmniejszyła się od 40 — 60 proc. płacą 50 proc. podatku.

3) Osobom mającym dzieci do 16 lat podatek zmniejsza się o 15 proc. za każde dziecko.

4) Od podatku są wolni:

1) Osoby, które w roku kalendarzowym wpłaciły podatek za 4 mies. od pensji lub zysku.

2) mężczyźni w wieku ponad 60 lat i kobiety w wieku ponad 50 lat.

3) Kobiety zamężne, które żyją w stanie małżeńskim conajmniej 4 mies.

4) Kobiety, które mają dzieci do lat 16.

5) Osoby, które straciły więcej niż 60 proc. zdolności do pracy.

6) Osoby, które częściowo albo całkowicie są utrzymywane z funduszów społecznych.

7) Uczniowie praktykanci przedsiębiorstwa.

8) Wychowankowie państwowych instytucyj naukowych.

9) Osoby, które odbywają służbę pracy w Niemczech.

10) Funkcjonariusze policyjni.

W razie nieopłacenia podatku osobowego będzie on ściągany drogą przymusową wraz z procentami za zwłokę.

Wszyscy wyżej wymienieni powinni wpłacić podatek w terminie.

Z ramienia burmistrza miasta
Naczelnik Urzędu Finansowego
10 listopada 1943 r.

Z dnia

14 Listopad	NIEDZIELA Jukunda, Serapiona. — Wschód słońca 5.45 Zachód słońca 15.21

DZIŚ ZACIEMNIAMY OKNA OD GODZ. 15.35 DO GODZ. 06.35

— NIEPRAWNE UŻYWANIE DRZEWA DO GENERATORÓW. Wielokrotnie stwierdzono, że drzewo do generatorów rozkrada się ze składów leśnych i innych pomieszczeń dla celów opału.

Zwraca się niniejszym uwagę, że kradzieże stanowią przekroczenia prawa i nieprawne użycie materiałów pędnych pociąga za sobą odpowiednie ciężkie kary.

— PROGRAM KONCERTU H. SOKOLIŃSKIEGO. W poranku koncertowym, który odbędzie się w teatrze Ali-Baba dziś o godz. 12-ej w południe, zaśpiewa tenor Henryk Sokoliński arie z następujących oper: „Cyganeria" i „Tosca" Pucciniego, „Martha" Flotowa, „Aida" Verdiego, „Halka" Moniuszki, a ponadto pieśni Brahmsa, Halicza, Kucneckego, Szymkusa i Lehara.

ZE SPORTU

ODWOŁANIE MECZU PRAC. TEATRU — PRAC. SPORTOWI

Z racji złej pogody odwołano w ostatniej chwili rewanżowy mecz piłkarski pomiędzy Prac. Teatru a Prac. Wil Okr. Sport.

Prawdopodobnie w tym sezonie nie wyjaśni się, która drużyna jest silniejszą, bo pierwszy mecz zakończył się wynikiem remisowym, a do drugiego spotkania już nie dojdzie. (k)

KINA

Wehrmachtkino II Vilniaus (Wileńska) 38

„ONGIŚ...“

Od poniedziałku premiera: „Błękitna Maska“.

„CASINO“ Didžioji (Wielka) 47, tel. 6—77

„INDYJSKI GROBOWIEC“

„ADRIA“ Didžioji (Wielka) 36, tel. 10-37

„PRZYGODA w HOTELU“

Od poniedziałku premiera: „Ku błękitnemu życiu“.

„MUZA“ Naugarduko (Nowogródzka) 8, tel. 6-62

D III/88

Od jutra premiera: **„DZIEWCZĘ z FANÖ“**

„AUSZRA“ Pylimo (Zawalna) 54, tel. 18-70

„SERDECZNA RADOŚĆ — SERDECZNY BÓL“

Od jutra: „Pechowy pilot Quax“.

„GRAŻYNA“ w N.-Wilejce.

„LATO, SŁOŃCE, ERIKA“

Od wtorku: Premiera Butterfly.

Dnia 14 listopada 1943 r. o godz. 12-ej w TEATRZE **„ALI-BABA“** Wielka 66

KONCERT tenora

Henryka Sokolińskiego

W programie: Verdi, Puccini, Leoncavallo, Brahms, Moniuszko, Simkus, Gall, Lehar. Przy fortepianie Kuncewicz. Bilety w cenie od 2,50—3,50 RM. do nabycia: ul. Vilniaus (Wileńska) 30, pracownia trykotarska od godz. 12—16. W dniu koncertu w teatrze „ALI-BABA“ od godziny 10.

PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANE inż.

WŁADYSŁAW MATUZEWICZ

w Wilnie,

Jogailos (Jagiellońska) 7 m. 3

PRZYJMIE NATYCHMIAST: murarzy, cieśli, tynkarzy i robotników

na roboty rządowe budowlane w **MOŁODECZNIE i LIDZIE.**

DOBRA PŁACA, całkowite utrzymanie i mieszkanie, roboty przeważnie **NA AKORD.**

Zgłoszenia codziennie od g. 8—16.

Warsztaty elektrotechniczne

B. Mikutonisa

Vilniaus (Wileńska) 22 (Naprzeciw Apteki Miejskiej)

FILIA: Gedimino (d. Mickiewicza) 42

WYKONUJĄ: instalacje elektryczne, świetlne, motorowe i dzwonkowe.

NAPRAWIAJĄ: Radioodbiorniki, patefony, wszelkiego rodzaju grzejniki elektryczne, jak: piecyki, płytki, żelazka, imbryki i t. d.

KUPUJĄ: Radioaparaty, patefony, wszelkie o rodzaju płyty patefonowe, żelazka, imbryki, żyrandole, przepalone żarówki i wszelki sprzęt elektrotechniczny.

Specjalna pracownia maszyn do szycia

B. Wojniłowicza

Vokiečių (Niemiecka) 7-1

naprawia maszyny do szycia wszelkich typów i konstrukcji. Kupuje używane maszyny, ich części i nowe „Singerowskie“.

Wózki dziecinne

reperuję, maluję, daję nowe kółka i inne części.

Kupię stare wózki, ceratę, celuloid, **wąż gumowy** i inne materiały

Pracownia wózków dziecinnych

Trocka —17.

KUPIĘ:

Fornier orzechowy, pokrycie na materace, denaturat, duże lustra, sprężyny, trawę morską, włos oraz inne dodatki tapicerskie i stolarskie.

PRACOWNIA MEBLI

R. ŁOSKOT

Ventosius (d. Gdańska) 6, tel. 19-77

Teatr „ALI-BABA“

Wielka 66.

Dziś ostatni dzień programu

„Fala 2000“

3 seanse: I o g. 14.30, II — 16.30, III — 18.30.

Jutro w poniedziałek dnia 15 b. m.

PREMIERA

wielkiego widowiska rewiowego p. t. **„100%, POWODZENIA“**

z udziałem sił zagranicznych oraz miejscowych.

Bilety wcześniej do nabycia w przedsprzedaży: ul. Wileńska 16, róg Poznańskiej i Wielka 32, sklep zabawek.

Początek seansów: 16.30 i 18.30.

TEATR MIEJSKI

Basanavičiaus (W. Pohulanka) 11 poszukuje nut gramofonowych z opery „ROMEO I JULIA“. Płaci dobre ceny. Zgłaszać się do kancelarii teatru.

Księgarnia przy „ANTYKWARIACIE SZTUKI“

Wilno, Pilies (Zamkowa) 13 poleca oraz kupuje książki w różnych językach i różnej treści. Także nuty. Płacimy dobre ceny. Można nadsyłać przez pocztę wysyłając zawczasu szczegółowy spis książek dla ustalenia ceny. Kupujemy tylko egzemplarze w dobrym stanie. Oznaczać ilość stron.

Prywatna chemiczna pralnia

J. BARTOSZEWICZ

Traku (Trocka) 9

przyjmuje do czyszczenia wszelką garderobę i kapelusze męskie. Wykonanie solidne i terminowe.

ANTYKWARIAT

Państw. Wydawn.

kupuje książki.

Dominikonu (Dominikańska) Nr 4.

Reperację

kaloszy, śniegowców deszczówek, fachowo wykonuje były pracownik Fabryki Kaloszy „Gentelman“ Schwarz. Žaliojo (d. Chełmska) 23—1 wejście przez zaułek Trimitu (d. z Trębackiej)

Teatr Miejski na Pohulance

Dziś o godz. 13 odbędzie się

KONCERT

solisty państwowej opery moskiewskiej

J. SIERDIUKOWA

W programie utwory: Dargumyszski, Rachmaninow, Rossini, Czajkowski i inni.

Bilety do nabycia w kasie teatralnej

Różne

BUTY chromowe damskie Nr. 39-40 z cholewami (ciepłe), dziecinne zakopianki na lat 6 oraz stojący zegar antyk zamienię na spodnie męskie do butów, płaszcz dziecinny na 12 letniego chłopca, szary koc wełniany lub na opał. Koc ewentualnie kupię. Kalvarijų (Kalwaryjska) 17 m. 5. (7711)

BECZKĘ do kapusty pełno-śledziową zamienię na pół-śledziową. Vykinto (Inflandzka) 23-a m. 3. Zwierzyniec.

CHIROMANTKA wróży z rąk i kart. Dla nieobecnych z pisma i fotografii. W niedzielę przyjmuje od 11—14 Tilto (Mostowa) 25 — 7. (7722)

CHIROMANTKA—Fizjonomistka. Określa z kart, ręki, fotografii, imion i pisma. Giedraičių (Chocimska) 12—2. (7504)

CHIROMANTKA po przerwie wznowiła seanse. Antokolska 18—10. (7728)

CZARNY męski garnitur na średni wzrost zamienię na drzewo. Oferty do Adm. „Gońca“, pod „Ładny garnitur“.

CZARNĄ jedwabną sukienkę, kanapę, wieszak stojący, wanienkę dziecin. zamienię na opał. Wiwulskiego 10-a—4. 7638

DAMSKIE buty z cholewami Nr. 38 sprzedam lub zamienię na opał. Kiedru (Cedrowa) 12—3. 7651

DNIA 27 paźdz. ze wsi Dziedoniszki, gm. Mickuny wyszedł w kierunku Wilna Kazimierz Czerniawski, umysłowo chory. Ubrany w ciemny garnitur. Znak charakterystyczny: duża ruda broda, wzrost średni. Kto by wiedział o ew. miejscu pobytu, proszony jest o dostarczenie wiadomości: wieś Dziedoniszki, Ksawery Czerniawski. 7668

DN. 30. X. zgubiono pamiątkowy różaniec w kościele św. Stefana lub na ul. Stefańskiej. Uczciwego znalazcę proszę uprzejmie o zwrócenie pod adres.: Stefańska 36—4. 7685

DO nabycia wózek-krzesło dla chorego. Rotundo (d. Stroma) 7—2. (7710)

FUTRO fokowe lub żakiet, wymagające reperacji, kupię ewentualnie zamienię na płaszcz fokowy w b. dobrym stanie na szczupłą osobę z dopłatą. Palangos (Poznańska) 2 m. 5b. Wejście z ulicy jak do sklepu. Godz. 12—16. (7602)

FUTRO fokowe modne, płaszcz zimowy czarny damski, eleganckie czarne półbuciki zamszowe na korkach Nr. 37 i 39, pianino, szkło grube nadające się do kredensów, buty robocze duży rozmiar, ubranie granatowe oraz rozmaite sprzęty domowe zamienię na opał. Algirdo (d. Piłsudskiego 3—4. 7676

FORTEPIAN lub kredens zamienię na opał. Gedimino 35—17. 7682

FUTRO białe damskie 3/4 na średnią osobę, śniegowce Nr. 6 czarne, kołnierz skunksowy, sportowe pantofle Na. 38, wszystko w b. dobrym stanie zamienię na buty duży rozmiar robocze lub opał. Gudu (Słowiańska) 2—7. 7527

GŁĘBOKI wózek dziecinny wymienię na opał. Zgłoszenie do Adm. „Gońca“ pod „Wózek“. (7736)

JESIONKĘ męską prawie nową zamienię na kostium ciemny. Kalwaryjska 15—1-a. 7654

JEST CZYNNA do mowa czochralnia wełny i waty od dnia 11 b. m. Wilno Ukmerges (Wiłkomierska) 28—4. (7596)

KANAPĘ, 2 fotele i 3 krzesła zamienię na opał. Radvilaites (Królewska) 9—9. (7598)

KOSTIUM męski granatowy na mały wzrost i futro dachy (źrebaki) mały rozmiar zamienię na opał lub na płaszcz zimowy damski większego rozmiaru. Jeroszewičia (z-k Śniegowy) 15—1. (7743)

KOŻUSZEK męski w dobrym stanie wymienię na opał. Petro Vileišo (d. Brzeg Antokolski) 21—9. (7612)

KOMBINEZON roboczy masywny na wzrost wysoki zamienię na opał. Dzukų (Szkaplerna) 5—4. 7640

LUSTRO 120 cm na 65 cm, komodę, farbowanego lisa, firanki, śniegowce Nr. 35, rondel i samowar wymienię na opał i warzywa. Vokečių (Niemiecka) 23—14. 7664

LUSTRO-TREMO, otomanę, palmę, poduszkę puchową oraz rogi jelenie zamienię na opał lub coś innego. Dariaus ir Gireno (d. Raduńska) 45 m. 2. 7670

MĘSKIE szare spodnie na wzrost średni zamienię na opał. Dowiedzieć się: sobota, od godz. 14-ej. Universiteto 9—11. 7708

MUFKĘ fokową i kołnierz fokowy nowe zamienię na opał. Płaszcz fokowy w b. dobrym stanie na szczupłą osobę zamienię na futro fokowe lub żakiet wymagające reperacji, ewentualnie kupię. Palangos (d. Poznańska) 2 m. 5-b, wejście wprost z ulicy jak do sklepu, godzina 12—16. 7683

MASZYNĘ do szycia nożną Singera w b. dobrym stanie, buciki damskie nr. 34 zamienię na opał. Sierakowskiego 23—2. Oglądać rano 8—10 i popoł. 2—4 g. (7603)

MĘSKI zimowy płaszcz na kożuchu (strzyżone barany) na wzrost średni oraz smoking zamienię na opał. Onos-Vytautienes (Jasna) 6—4. (7617)

MASZYNĘ do krajania tytoniu zamienię na opał. Jakšto (Dąbrowskiego) 3b — 4. (7657)

MUFKĘ fokową, kołnierz skunksowy zamienię na opał. Wielka 52 24. (7727)

NAGRODA. DOROŻKARZE! Dnia 6. XI. zginął koń deresz, tylna lewa noga krzywa. Widziano go w rannych godzinach na ul. Filareckiej. Kto zatrzymał względnie wskaże miejsce konia nagroda sowita. Zwracać się: Zarzecze, Popowska 26—7. 7648

OKRADZIONO mnie doszczętnie. Zabrano mi maszynę, z której utrzymywałam się. Pozostałam bez niczego. Błagam dobrych ludzi o jakąkolwiek pomoc. Jestem w starszym wieku i chora. Baltupio 6 m. 1. Srucińska.

PIANINO w dobrym stanie zamienię na drzewo albo sprzedam, informacje: ul. Vasaros (Letnia) 1—1 (Antokol). (7712)

PANTOFLE dziecinne 2 pary na sznurowej podeszwie zamienię na nici lub materiał. Orzeszkowej 3—15 piętro. (7729)

PRZYBŁĄKAŁ się buldog ang. (suka) brązowy. Dowiedzieć się w Red. Gońca pod „1000“. (7637)

PŁASZCZ zimowy damski z mufką, różową kołdrę jedwabną zamienię na opał. Dowiedzieć się 16 Vasario (3-go Maja) 3—3. (7747)

PODANIA w sprawach rozwodowych, sądowych i innych. Tłómaczenia. Biuro HPB. Odminiu (Garbarska) 1—26, róg Gedimina (Mickiewicza), front, I piętro. (7399)

PŁASZCZ skórzany męski na wzrost średni w bardzo dobrym stanie wymienię na buty damskie nr. 36 z dopłatą. Zgłoszenia do Adm. Gońca pod „Ciemno zielony“. (7636)

PIECYK żelazny o dwóch fajerkach zamienię na opał. Selių (Sołtaniska) 6—1. (Zwierzyniec). 7652

PŁASZCZ skórzany męski, materiał na płaszcz damski zimowy, głębokie kalosze i pantofle nowe Nr 37 zamienię na płaszcz zimowy męski lub opał. Tekintojų (Tokarska) 12—1. 7687

PŁASZCZ męski zimowy z futrzanym kołnierzem w bardzo dobrym stanie, na wzrost wysoki, kapelusz męski i sztućce nierdzewne Gerlach'a zamienię na opał. Zgł.: Rotundo (d. Stroma) 3—3. 7684

ROWY i schrony przeciwlotnicze wykonuję fachowo. Zgłoszenia Antokalno (Antokolska) 130/40—2. Wasilewski. (7608)

RATLER, dobrze podpalany o równych wysokich nóżkach—wagi nie wyżej 2 kl. jest poszukiwany do połączenia z ratlerką o idealnej budowie. Jako wynagrodzenie może być szczenię albo coś z ubrania: sweter, pantofle Nr. 35 Pilne. Pavasario 4—2. (7725)

SZAFĘ nowoczesną trzechdrzwiową zamienię na opał. Tamże kupię narty. Utenos (d. Metna) 27—1. 7666

SERWIS stołowy (porcelanowy), płaszcz zimowy damski z kołnierzem karakułowym, rozmiar nie wielki, suknię, zamienię na opał. Gedimino 1 m. 5 (Wejście od Placu Katedralnego). 7653

UWAGA! Nowy Chiromanta, zamieszkały przy ul. Kalwaryjskiej 8 m. 3, przepowiada z rąk i kart przeszłość i przyszłość. Godz. przyjęć od 9 do 7-ej p. p.. Wejście z ulicy (7561)

WRÓŻKA z 30-letnią praktyką przyjmuje od godz. 10 do 6 wieczór oprócz niedziel. Vokiečių (Niemiecka) 4 m. 12, w podwórku na prawo. (7472)

WALIZKĘ, płaszcz damski zimowy, samowar, serwis do białej kawy, podręcznik prof. Porabskiego „Samochód“ zamienię na opał. Kalwaryjska 6—9 od 11 do 13. 7655

WYMIENIĘ piecyk kuchenny z przewodami na opał. Žverynos (Zwierzyniecka) 31—1-a 7609

WYSOKIE boty gumowe na Nr. 5 pantofle w dobrym stanie wymienię na opał. Nočios (Nasza) 8—4. 7673

WÓZEK dziecinny głęboki w dobrym stanie, łóżko żelazne niklowane z materacem, zegar ścienny zamienię na opał. Kalvarijų 16—2. 7681

ZNANA chiromantka - fizjonomistka wróży: z kart, z ręki, fotografii i charakteru pisma. Przyjęcie od g. 9 do 6 pp. Literatų (Literacki) 5 m. 6. vis-à-vis poczty głównej. Wejście z bramy na prawo, schody II piętro. (7496)

„ZGUBIONO Liudijimas, wydany w Landwarowie na nazwisko Kozłowski Piotr, unieważnia się.“ (7709)

ZGUBIONA dn. 11. XI. na ul. Subocz rękawiczka męska na futerku z prawej ręki. Proszę odnieść za wynagrodzeniem na ul. Tiloje (Cicha) 3 F-ka chemiczna „Baltia.“ (7717)

ZGUBIONO: Pasas Nr. 023747 wydany 13. I. 1940 r. w Wilnie i zaświadczenie pracy numer 1524 na nazwisko Achramowicz Jan. uczciwego znalazcę proszę o zwrot pod adresem Raudonodvaras (Czerwonodworska) 20/8—2. (7735)

ZGUBIONY dowód osobisty wyst. na nazwisko Gajewska Maria. zam. Gedimino 32 m. 11, unieważnia się. 7703

ZGUBIONY Ausweiss der Schutzpol. Wilna Nr. 350 na nazwisko Blażeno Viktor. Turgielų g-ve Nr 10—7 unieważnia się. 7661

ZGUBIONY Personal Ausweis i zaświadczenie z pracy wystawione na nazw. Trembalska Cecylja. Pušų 7 m. 6. na odcinku ul. Gedymino — Pušų (Sosnowa). Uczciwego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Pušų 7—6.

ZGUBIONE dokumenty w torebce Personal Ausw. Nr 15734 i odcinek wymeldunkowy na nazwisko Koralewskiej Anny-Danuty, zam. Lvovo (Lwowska) 55—4, unieważnia się. 7672

ZGUBIONO dn. 8. XI. 1943. torebkę damską szarą, w której był Lalsk. Asc. Liud. wystawiony na nazw. Januszko Karolina, pieniądze, różaniec pamiątkowy oraz inne drobne rzeczy. Uczciwego znalazcę uprasza się o zwrot dowodu i różańca, za wynagrodzeniem. Gedimino 28—4. 7671

ZGUBIONE: Pasas litewski N. 929 wydany przez V. M. S-bę oraz kartę rejestracyjną Nr. 12111 wydaną 30. X. 1943 r. na nazwisko Bronas Petrusevičius, unieważnia się. Ewentualnego znalazcę proszę o zwrot pod adresem: Jarų (Zbożowa) 9—2 za wynagrodzeniem. 7677

ZGUBIONE: Personalausweis Nr. 600329, legitymację pracy na nazwisko Sosnowski Vladas unieważnia się. Ewentualnego znalazcę proszę o zwrot pod adresem: Vytauto (Witoldowa) 24—2 za wynagrodzeniem. 7675

ZAMIENIĘ harmonię białą 48-basową na ubranie męskie lub na opał. Kalwaryjska 156—2. 7650

ZAMIENIĘ na opał przenośną płytkę, piecyk - gazówkę, biurko, warsztacik stolarski, wannę, jesionkę i walizki. Ukmerges (Wiłkomierska) 1 m. 11, wejście od krzyża.

ZAMIENIĘ na opał palto zimowe oraz kostium czarny na średni wzrost w dobrym stanie. J. Jasinskio (Jasińskiego 1-a—2. 7647

ZAMIENIĘ piecyk na opał. Zalgirio 6-E.

ZAMIENIĘ na opał: watolinę czysto wełnianą, wózek sportowy dziecinny, szlafrok damski, jesionkę męską używaną, serwis porcelanowy do białej kawy, kołdrę puchową. Chętnie opał kupię. Skapo (Skopówka) 6 m. 11. (7600)

ZAMIENIĘ: eleganckie pantofle bordo Nr. 36 na czarne Nr. 37, lub na zakopianki, mogą być używane, lecz w dobrym stanie, kaganiec duży rozmiar na pończochy, bransoletkę na zakopianki Nr. 38. Drueto 10—7 (Nowy Świat). 7643

ŻELAZNE łóżko na siatce w dobrym stanie zamienię na opał. Tilto (Mostowa) 29—9, Kozłowska. 7680

ŻYLAKI usuwam od 7 do 11 rano i od 15 do 19 Gedimino (d. Mickiewicza) 39—4.

12-LETNI chłopiec Duchowski Konstanty - Algimant 19 września wyjechał z Kowna do Nowej Wilejki, a 21 września z Nowej Wilejki do Wilna i do dzisiejszego dnia nie ma o nim żadnych wiadomości. Ubrany był w płaszcz piaskowy, buciki czarne z cholewkami i furażerkę kolejarską. Rysopis: blondyn, oczy błękitne, twarz owalna. Kto by wiedział o jego pobycie, proszę zawiadomić ojca: Nowa Wilejka, Kun. Lotausko g. (ul. Reimonta) 5 albo do Adm. „Gońca“ lub do Dyżurnego Ruchu Nr. 47 w Wilnie na dworcu. 7645

Kupno i Sprzedaż

KUPIĘ maszynę do krajania tytoniu, płytkę przenośną, maszynkę do krajania mięsa, płaszcz zimowy kobiecy na niżej śr. osobę, buty nr. 31 (duże Makowa 15 m. 33. (7626)

KUPIĘ ciepłe rękawice, pończochy, skarpetki, kapelusz brązowy męski i kilka skórek fokowych — wszystko nowe i w najwyższym gatunku. Gedimino (Mickiewicza) 62-a—2. (7511)

KUPIĘ skórki fokowe i kołnierz popielicowy, lub karakułowy. Gedimino (d. Mickiewicza) 37—23, wejście z podwórza od ul. Ciasnej. 7683

KUPIĘ elegancką spacerówkę firmy „Konkon“. Panevėžio (Nieświeska) 33-a—3.

KUPIĘ jedwabną albo drucianą siatkę do młyna, gęstą, 4 metry i komplet odważników oraz amperomierz na prąd do 100 amper. Ukmergės (Wiłkomierska) 128—2. 7646

KUPIĘ watolinę, kołnierzyk fokowy i rękawiczki wełniane dla dziewczynki 12 lat. Baltupio (Bołtupska) 14—5-a. 7660

KUPIĘ elegancki wózek dziecinny. Algirdo (d. Piłsudskiego) 3—4. 7676

KUPIĘ kożuszek zakopiański, może być i żółty. Zgłoszenia kierować do Admin. „Gońca“ pod „Rolnik“. 1778

KUPIĘ natychmiast futro damskie, źrebaki czarne lub płaszcz na futrze z kołnierzem w b. dobrym stanie. Dainavos (Piekiełko) 3 m. 9, godz. 14—17. 7689

KUPIĘ szalik, drzewo opałowe i zamienię foki mniejszego rozmiaru na większe lub kupię. Gedimino (d. Mickiewicza) 62-a—2. 7662

Praca

NATYCHMIAST potrzebna starsza kobieta do samodzielnego gospodarstwa. Paupio 27 m. 6. (7633)

POTRZEBNA służąca do małej rodziny, na stałe lub przychodząca. Warunki do omówienia. Daukanto (Objazdowa) 8 m. 2. (7649)

POTRZEBNA od zaraz na wyjazd niedaleko Wilna zdrowa, energiczna pani młoda lub w średnim wieku do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego dla 2 osób dorosłych i 2-ga dzieci mając do pomocy przychodzącą na kilka godzin. Wynagrodzenie od 50 — 100 RM. Rekomendacje lub świadectwa konieczne. Zgłoszenia do Ad. Gońca pod „Zabezpieczone od wyjazdu“. (7636)

POTRZEBNA służąca w średnim wieku do rodziny (z 2 osób). Zgłaszać się Ponerių (Ponarska 9/50—15. (7653)

POTRZEBNI chłopcy laubzegiści oraz malarka do pracowni zabawek. Ciurlionio (Zakretowa) 32-a—6 (w kodcu zaułka). 7659

POSZUKUJE SIĘ uczciwych i samodzielnych pomocników zegarmistrzowskich do pracowni zeg. Majowski. Užupio (Zarzecze) 18 m. 8. Dam dobre warunki. 7642

ROLNIK posiadający konia poszukuje stałej pracy. Zgłoszenia kierować do Administr. „Gońca“ pod „Rolnik“. 7678

TŁUMACZKA lub tłumacz na język litewski i niemiecki zechce się zgłosić. Biuro tłumaczeń i podań. Gedimino 15. (7614)

Lokale

DO WYNAJĘCIA pokój częściowo umeblowany z niekrępującym wejściem dla samotnej. Opłata opałem. Wiwulskiego 32—1. 7706

INTELIGENTNY gimnazista poszukuje pokoju w śródmieściu z umeblowaniem i wygodami. Opał może być własny. Opłata według umowy. Oferty proszę kierować do okienka Ogłoszeń pod „Gimnazista“. (7586)

POKÓJ umeblowany z niekrępującym wejściem i wszelkimi wygodami do wynajęcia samotnemu. Wynagrodzenie opałem. Mindaugo (d. Słowackiego) 21-a—2. 7627

POKÓJ umeblowany i opalany — wejście oddzielne — wynajmiemy (samotnej). Lvovo (Lwowska) 10—1. 7667

POSZUKUJĘ pokoju umeblowanego nie daleko śródmieścia. Opał mam. Oferty kierować do Admin. „Gońca“ pod R. K.

POKÓJ jeden lub dwa umeblowane z używalnością wieczorem kuchni do wynajęcia. Sierakowskiego 21—1. Ogl. w godz. 16-18. (7597)

URZĄDZENIE dużego sklepu ewentualnie wraz ze sklepem odstąpię lub przyjmę wspólnika. Oferty do Adm. Gońca pod „Kwiatowa“. (7593)

WYDAM pokój umeblowany za opał dla samotnego. Užupio (Zarzecze) 14—10. 7606

Nauka i wychowanie

ACHTUNG! BERLITZA (naturalną) metodą bez pomocy języka ojczystego i gramatyki. języków nowożytnych uczy Dr. Puciata, Am Fluss (d. Zarzecze) 16—19. 7654

BARDZO szybka metoda niemiecki i pisanie na maszynie. Gedimino (Mickiewicza) 4-12 Godz.: poniedziałek, środa i piątek 3—9 wiecz. Wtorek, czwartek, sobota 7 rano — 1 30

LEKCJE francuskiego, niemieckiego, rosyjskiego, teoria i konwersacja. Vytauto 11 m. 4. (7625)

Ogłoszenie w Gońcu Codziennym zawsze przynosi korzyść

Handel i Przemysł

PRZYJMĘ do roboty skarpetki i rękawiczki. Vytauto (Witoldowa) 36—6. (7641)

Matrymonialne

WDOWIEC w starszym wieku bezdzietny, materialnie niezależny, poszukuje odpowiedniej osoby na małżonkę, wiek od 30 do 45 lat, może być biedną, tylko dobrą przyjaciółką życia. Wilno, Treniotos 32—3. B. T. (7604)

Lekarze

Dr. O. ABRAMOWICZOWA Choroby kobiece i akuszeria. Przyjmuje od g. 9—12 i od g. 3—5 w Kaštonų (Kasztanowa) 7 m. 7.

Dr. JADWIGA ANFOROWICZ Choroby skórne weneryczne, kobiece. Pilies (Zamkowa) 3—9. Przyjmuje od godz 8 — 18, 18 — 19

Dr. med. LEON BUTKIEWICZ Specjalista chorób uszu, nosa i gardła. Ordynuje od godz 1 do 3 po poł Wilno. Jogailos (Jagiellońska) 7—9

Dr. FUNDOWICZ STEFAN Choroby nerwowe i wewnętrzne Sv Jakubo (Św. Jakuba) 10—2. Przyjmuje od 14 do 18

Dr. LUCYNA GROBICKA choroby wewnętrzne. Przyjmuje chorych kasowych i prywatnych od g. 9—11 i od 4—5 pop. Wilno. Juozapavičiaus (Pióromont) Nr. 11 — 6

Dr. T. KUNICKI choroby wewnętrzne i kobiece (ginekologia i akuszeria). Przyjmuje od g. 8—10 i od 1—5. ul. Vilniaus (Wileńska) 6—6.

Dr Med. KUDREWICZ ZYGMUNT Spec.: weneryczne i skórne choroby Przyjmuje w godz 8—13 i 15—20. Pilies (Zamkowa) 15 m 2

Dr. EDMUND KUNCEWICZ b. asystent Kliniki U. S. B. Choroby uszu, nosa i gardła. Uosto skg. (z. Portowy) 3—4. Przyjmuje od g. 9—10 i 15 — 16.

Doktór HALINA MURAWSKA Choroby kobiece i położnictwo. Przyjmuje chorych kasowych i prywatnych codziennie od 11 — 1 Domininkonų (Dominikańska) 11 m. 1.

Dr. Med. W. MORAWSKI b. st. asystent kliniki U. S. B. choroby skóry, weneryczne, płciowe. Przyjmuje kasowych i prywatnych Šv. Mykolo (św Michalski) 6 m. 1 Od g. 9—13 i 16—18

DR. B. ORŁOWSKI 7—11 rano i 3—7 p. p. Gedimino (Mickiewicza) 39 m. 4

Dr. Med. JANINA PIOTROWICZ-JURCZENKOWA Choroby skórne weneryczne, kobiece. Przyjmuje od 11—13 i od 15—17. Jogailos (Jagiellońska) 16—6.

Dr. PIWECKI ALEKSANDER Choroby wewnętrzne. Pilies (Zamkowa) 12—6. Poniedziałki, środy, piątki od 12 — 15 wtorki, czwartki, soboty od 15—18

Dr. Med WIKTOR PIESKOW Choroby nerwowe i wewnętrzne wznowił przyjęcia. Uosto (Portowa) 3 m. 2. Ordynuje od 12 — 14 i 16 — 17.

Dr. K. SOKOŁOWSKI Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od g. 8 do 12 i od g. 5 do 7 wiecz. Vilniaus (Wileńska) 30 m. 14.

Gabinet Rentgenowski Dr. Med. A. ŚMIGIELSKA Pilies (Zamkowa) 8 m. 9. Od godz. 8 — 15.

Dr. W. WOŁODŹKO Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje w g. 8 — 11 i 15 — 18. Wallstr. (Zawalna) 22.

Akuszerki

MARIA BRZEZINA Liubarto (Grodzka) 27—1. Zwierzyniec

ZOFIA GRONEROWA przyjmuje porady i porody w domu Wilno. ul. Konarskiego 1.2 — 6

J. KORCHOWA Olandų (d. Holendernia) Nr. 4 — 1.

MARIA LAKNEROWA przyjmuje od godz. 9 rano do 7 wiecz. Jasinskio (d. Jasińskiego) 7 — 5.

BRONISŁAWA ROSIŃSKA Lwowska 57—1.

W. ŚMIAŁOWSKA Pilies (d. Zamkowa) 26 — 6.

ZANKOWICZ OSTRYŃSKA z długoletnią praktyką. Sopeno (Szopena) 3—58.

---

†

Wiktor-Emanuel Józefowicz

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zasnął w Panu dnia 12 XI 1943 r. w wieku lat 78. Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. Sw. to Jańskiej 12—5 (z plebanii) do kościoła św. Jana nastąpi dnia 14 listopada b. r. o godz. 5 wiecz. Nabożeństwo Żałobne odbędzie się dn. 15 XI o godz. 9 rano, poczym nastąpi pogrzeb na cmentarzu Rossa. O czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

Żona, Córki, Zięciowie i Wnukowie.

(7759)

†

CZESŁAW KADENACY

dyr. Banku Rolnego w Warszawie b. rotmistrz W. P. zmarł w Warszawie 15.X 1943 r. w wieku lat 46.

Nabożeństwo Żałobne odbędzie się w kościele św. Jakuba dn. 15 XI o godz. 9 rano. O czym zawiadamiają Przyjaciół i Znajomych Rodzina i Krewni.

W 5-tą bolesną rocznicę śmierci ś. † p.

JANA JANCEWICZA

odbędzie się Msza Św. Żałobna w kościele Św. Teresy dn. 17.X o godz. 9-tej, na którą proszą Krewnych, Znajomych i Przyjaciół Żona i Dzieci

Za spokój duszy ś. † p.

Jana Czerniawskiego

odbędzie się Nabożeństwo Żałobne dnia 18 XI 43 r. o godz. 6.30 rano w kaplicy św. Rafała. O czym zawiadamiają życzliwych pamięci Zmarłego

Żona, Siostra i Bracia. (7774)

W 1-szą bolesną rocznicę zgonu ś. † p.

Karola Maciejewskiego

zmarłego w Szostakowie, odbędzie się Msza Św. Żałobna w Wilnie dnia 17.XI-43 r. o godz. 0.30 w kościele W. Świętych. O czym zawiadamia Syn.

W pierwszą rocznicę śmierci ś. † p.

Stanisława Jeśmana

we wtorek dnia 16 XI o godz. 9 rano w kościele N. Serca Jezusowego odbędzie się Nabożeństwo Żałobne. O czym powiadamia Krewnych, Przyjaciół i Znajomych Żona.

Podziękowanie.

Wszystkim tym, którzy wzięli udział w pogrzebie ś. † p.

Jana Czerniawskiego

składa serdeczne podziękowanie Żona, Siostra i Bracia

Znaczki z albumy, literaturę filatelistyczną kupię.

Zgłaszać się codziennie KSIĘGARNIA **Rutskiego** Didžioji (Wielka) Nr 14. W niedziele i święta — Kalvarijų (Kalwaryjska) 59—12 godz. 13—17-ta.

Dobry kupiec OGŁASZA SIĘ w Gońcu Codziennym

Adres Redakcji i Administracji: ul. Gedimino 11 a (I piętro). Telefony: Sekretarz Redakcji 42, Redakcja 8-13, Administracja 7-09, Ekspedycja 6-99. Godziny przyjęć w sprawach redakcyjnych od 10 do 15. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz 11 do 13. Administracja czynna od godz. 7 do 16 (oprócz niedziel i świąt). Ceny ogłoszeń: wiersz milim. na 4 str. 12 fen., handlowe o 100 proc. drożej. Za podanie adresu do Administracji — 30 fen. Stronica ma 12 szpalt. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia i terminu ogłoszeń.

Drukarnia „Auszra“ w Wilnie

Wydawnictwo „Goniec Codzienny“.